

Collbaix

El Collbaix és una muntanya molt popular entre els habitants de Manresa i de Sant Joan de Vilatorrada, la tenen molt a prop i té unes vistes magnífiques malgrat que no és gaire alta, 544,2 metres.

Si hi pugem podem observar que el terreny és de color rogenc, margues i gresos procedents de sediments que es van dipositar aquí fa uns 34 milions d'anys. En aquella època la Catalunya Central formava part d'una gran conca plana i sense sortida al mar que s'allargava fins a Navarra. De les muntanyes que hi havia al sud baixaven rieres que en les crescudes inundaven el que ara és el Bages i hi deixaven capes de sorra i argila; aquells sediments s'assecaven i, exposats a l'aire i a la calor tropical, s'oxidaven i agafaven un color vermellós. En alguns llocs l'aigua tenia prou empenta i arrossegava grava que quedava dipositada enmig de sediments més fins. Lentament aquells sediments es van consolidar en roques: les argiles en margues, la sorra en pedra sorrenca i la grava en conglomerat. Mentrestant l'antiga depressió s'anava elevant i fa com a mínim uns 15 milions d'anys s'hi van formar rius que desguassaven al mar; s'havia acabat la sedimentació i començava l'erosió. Des de llavors l'aigua de pluja desgasta les roques i els rius porten cap a mar grans quantitats de materials, però l'erosió no afecta igual a tot arreu, les roques toves es desgasten molt i les dures aguanten més, com passa dalt del Collbaix, on un estrat gruixut de conglomerat s'erosiona poc i fa de paraigua a les roques toves que té a sota.

Aquesta muntanya no s'ha aixecat més que el seu entorn sinó que les roques toves del voltant han estat arrossegades per l'erosió mentre que la roca del cim encara es manté en part al seu lloc. El conglomerat del cim del Collbaix forma una capa d'uns quants metres de gruix i està lleugerament inclinada cap al nord-oest i fa que en aquesta direcció la muntanya sigui de pendent molt suau. En canvi la que mira al sud i a l'est és abrupta. Aquests tipus de relleus coronats per un estrat de roca dura lleugerament inclinada que protegeix de l'erosió els nivells més tous que té a sota s'anomenen relleus *en cuesta*. En vam parlar en aquesta secció el març de 2021. La roca del cim està fracturada en diferents direccions de manera que està dividida en blocs; quan un bloc és al caire del pendent l'erosió de la roca de sota el va descalçant fins que es desequilibra i cau muntanya avall. Podem veure una bona colla d'aquests grans blocs als vessants sud i est, i

alguns han arribat al peu de la muntanya. Al mateix cim podem observar la roca fracturada i algun bloc de grans dimensions tan sols bolcat, que tard o d'hora acabarà estimbant-se costa avall. Collbaix és un mirador espectacular sobre la Catalunya Central, inclòs el Montseny i el Pirineu. Ens ajudarà a localitzar els punts d'interès una taula d'orientació que hi ha al mateix cim. La bandera estelada que hi ha hissada des de fa anys és tot un símbol de la muntanya, però malauradament ha estat objecte de diversos atacs amb la corresponent reposició immediata. Actualment el pal està tan reforçat que els malfactors ho tenen difícil.

[despiece]**Nom del paratge:** Collbaix.

Situació: Dins el terme de Sant Joan de Vilatorrada, el vessant sud és de Manresa, la part nord pertany a Fonollosa i no gaire lluny del cim, cap a ponent, hi arriba el terme de Rajadell.

Procedència del nom: No sempre els topònims que comencen per *coll-* es refereixen a una collada o pas entre muntanyes. Segons el Diccionari Alcover-Moll el terme *coll* també significa "Muntanyola, puig de poca alçada; cast. *colina*". Sembla que Collbaix lliga més amb aquest significat.

Situació geològica: La zona forma part de la Depressió Geològica de l'Ebre.

Importància geològica: Bon exemple de relleu *en cuesta*, alhora que un magnífic mirador de la Catalunya Central.

Materials geològics: Gresos, margues i conglomerat, tots d'origen continental.

Edat de la formació: Sediments dipositats a finals de l'Eocè, i a la part més alta en la transició Eocè-Oligocè.

Curiositats: Per iniciativa del CECB, cada any es puja un pessebre al cim (el primer s'hi va portar la nit del 24 de desembre de 1963).[/despiece]